

Sygnatura akt I C 707/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Magdalena Mastej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 stycznia 2018 r. w K.

sprawy z powództwa A. P. (1) i D. F.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki A. P. (1) kwotę 39.000,00 zł (słownie złotych: trzydzieści dziewięć tysięcy i 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25.06.2017 r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki A. P. (1) kwotę 3.697,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda D. F. kwotę 39.000,00 zł (słownie złotych: trzydzieści dziewięć tysięcy i 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25.06.2017 r. do dnia zapłaty;

V dalej idące powództwo oddala;

VI zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda D. F. kwotę 3.697,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 707/17

UZASADNIENIE

Powodowie A. P. (1) i D. F. wnieśli o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwot po 59 000,00 zł dla każdego z nich, wraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25.06.2017 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, będącą następstwem śmierci ich córki P. F. w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 10.07.2003 r. Wnosili również o zasądzenie od strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podali, iż w dniu 10.07.2003 r. doszło do wypadku drogowego, w którym kierująca samochodem O. (...) o nr rej. (...) uderzyła w przydrożne drzewo. Wskutek wypadku podróżująca w samochodzie pasażerka P. F. poniosła śmierć na miejscu. Pojazd sprawcy zdarzenia był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów u strony pozwanej. (...) S.A. z siedzibą w W. w ramach postępowania likwidacyjnego nr (...) wypłacił na rzecz A. P. (1) i D. F. kwoty po 11 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć córki. W ocenie powodów stanowisko strony pozwanej jest nieuzasadnione. Powodowie wskazywali, iż bardzo kochali swoją zmarłą córkę, mieszkali w jednym domu, łączyła ich bardzo silna więź, byli ze sobą zżyci. Łączyła ich szczególna więź emocjonalna i psychiczna, jaka wiąże najbliższą rodzinę, w tym przypadku córkę i rodziców. Spędzali z nią dużo czasu z uwagi na jej wrodzoną chorobę, przez którą wymagała stałej opieki i dozoru.

Zdaniem powodów wnioskowana kwota 59 000,00 zł na rzecz każdego z nich, wraz z kwotami wypłaconym na etapie likwidacji szkody, stanowi należyłą rekompensatę ich cierpieć.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie solidarnie od powodów na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Strona pozwana potwierdziła, iż przeprowadzone zostało postępowanie likwidacyjne, na podstawie którego wypłacona została na rzecz powodów kwota po 11 000,00 zł. Uzasadniając swoje stanowisko podała, iż nie znajduje podstaw do wypłaty żądanej kwoty zadośćuczynienia na rzecz powodów, gdyż nie ujawniają oni dysfunkcji w zakresie funkcjonowania intelektualnego i społecznego. Ponadto kontynuowali oni aktywność zawodową i w prawidłowy sposób sprawowali opiekę nad pozostałymi swoimi dziećmi. W konsekwencji oznacza to, że powodowie zachowali potencjał intelektualny i silną wolę, pozwalającą na dostosowanie się do zmienionej sytuacji życiowej, w której się znaleźli. Strona pozwana wskazała także, iż roszczenie nie może mieć na celu wyrównanie szkody majątkowej poniesionej przez członków najbliższej rodziny zmarłego, lecz ma im pomóc dostosować się do nowej rzeczywistości.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY

W dniu 10 lipca 2003 r. na drodze pomiędzy Ś., a K. kierująca samochodem marki O. (...) nr rej. (...), w wyniku niezachowania nienależytej ostrożności oraz niedostosowania prędkości pojazdu do panujących warunków, spowodowała nieumyślnie wypadek drogowy uderzając pojazdem w przydrożne drzewo. W wyniku wypadku P. F. doznała urazu głowy z otwartą raną ze strony skroniowo-potylicznej lewej, na skutek czego zmarła.

Dowód:

- kserokopia wyroku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 19.01.2004 r. sygn. akt 228/03 (k. 11-12)

- skrócony odpis aktu zgonu P. F. (k. 13)

Pojazd kierowany przez sprawcę wypadku był ubezpieczony u strony pozwanej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Okoliczność bezsporna

W dacie śmierci P. F. miała 8 lat. Mieszkała razem z rodzicami A. P. (2) i D. F. oraz trójką rodzeństwa B. F., A. F. i T. F. w K.. Była osobą niepełnosprawną z porażeniem mózgowym, chorowała na epilepsję. Nie potrafiła mówić, czytać ani sama siedzieć, była noszona na rękach. Wymagała stałej opieki 24 h na dobę.

Dowód:

- zeznania B. F. na rozprawie w dniu 19.01.2018 r. (k.52-52v)

- zeznania A. F. na rozprawie w dniu 19.01.2018 r. (k. 52v -53)

- zeznania D. F. na rozprawie w dniu 19.01.2018 r. (k. 53v)

A. P. (1) w dacie śmierci córki miała 34 lata, nigdzie nie pracowała, zajmowała się rehabilitacją i leczeniem chorej córki P.. D. F. miał 35 lat, pracował dorywczo na budowach i pomagał w opiece nad córką. Oboje ją kochali, była między nimi silna więź. Powodowie bardzo przeżyli śmierć dziecka, był to dla nich szok nie potrafili pogodzić się z wypadkiem. Rodzice zmarłej rozwiędli się dwa lata po jej wypadku. Często odwiedzają grób P.. W wyniku śmierci córki powódka korzystała z pomocy psychologa. Obecnie ma 48 lat i pracuje jako pracownik produkcji. Natomiast powód popadł w alkoholizm, nie powrócił już do pracy, w chwili obecnej ma 50 lat i jest osobą bezrobotną.

Dowód:

- zeznania A. P. (1) rozprawie w dniu 19.01.2018 r. (k. 53- 53v)

- zeznania D. F. rozprawie w dniu 19.01.2018 r. (k. 53v -54)

Pismem z dnia 24.05.2017 r. A. P. (1) i D. F. domagali się zapłaty od strony pozwanej na swoją rzecz kwoty po 80 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku śmierci córki.

Dowód:

- kserokopia pisma z dnia 24.05.2017 r. (k.18-19)

Strona powodowa w trakcie prowadzonego postępowania likwidacyjnego nr PL (...), pismem z dnia 09.06.2017 r. przyjęła odpowiedzialność za szkodę spowodowaną przez kierującą pojazdem marki O. (...). Wypłaciła na rzecz A. P. (2) i D. F. kwoty po 11 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego.

Dowód:

- kserokopia pisma z dnia 09.06.2017 r.(k.20-21)

SĄD ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE

Ustalony powyżej stan faktyczny znajduje podstawę w przedstawionych dokumentach, nie budzących wątpliwości zeznaniach powodów oraz świadków. Podstawa odpowiedzialności strony pozwanej nie budzi wątpliwości i nie była sporna, bowiem powodowie jeszcze przez wytoczeniem powództwa otrzymali część żądanego od strony pozwanej zadośćuczynienia.

Na gruncie niniejszej sprawy mamy do czynienia z żądaniem wypłaty kwot z tytułu śmierci osoby najbliższej jaką była P. F., które dotyczyło jej rodziców A. P. (1) i D. F. przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W..

Odpowiedzialność strony pozwanej wyznaczona jest granicami odpowiedzialności sprawcy wypadku (art. 34 ust. 1, art. 98 ust. 1 i art. 109 ust. 1 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych - t.j.:Dz.U.2013.392). Przepisami normującymi zaś odpowiedzialność sprawcy wypadku są art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. Zgodnie z nimi, odpowiedzialność za szkodę na osobie, wyrządzoną komukolwiek przez ruch mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi jego samoistny posiadacz, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zaistnienie warunków odpowiedzialności, określonych tym przepisem pozwala – w przypadku szkody polegającej na śmierci poszkodowanego - na zastosowanie art. 446 § 4 k.c. (jeżeli delikt miał miejsce po 2.08.2008 r. – nowelizacja Kodeksu cywilnego ustawą z dnia 30 maja 2008 r. - Dz. U. Nr 116, poz. 731), zgodnie z którym, Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W realiach niniejszej sprawy – z uwagi na datę wypadku 10.07.2003 r. – odpowiedzialność strony pozwanej rozpatrywać należało na gruncie przepisów art. 24 i 448 k.c., który mówi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Krzywdą jako szkoda o charakterze niemajątkowym ma charakter niewymierny, niepoliczalny. Życie ludzkie jest wartością bezcenną i żadna kwota pieniężna nie jest w stanie wartości tej zrekomensować. Niemniej jednak, zadośćuczynienie powinno odpowiadać ostatecznie w możliwym przybliżeniu ustalonej krzywdzie – utraconym dobrom osobistym. Kompensata majątkowa ma przede wszystkim na celu przezwyciężenie przykrych doznań poszkodowanego. Służyć temu ma nie tylko udzielenie należytej satysfakcji moralnej w postaci uznania krzywdy wyrokiem sądu, ale także zobowiązanie do świadczenia pieniężnego, które umożliwi pełniejsze zaspokojenie potrzeb i pragnień pokrzywdzonego (zob.: uchwała SN z 8 grudnia 1973 r., III CZP 37/73 - OSN 1974/9/145, wyrok SN z 22

maja 1990 r., II CR 225/90 - Lex nr 9030, wyrok SN z 11 lipca 2000 r., II CKN 1119/98 - Lex nr 50884 i wyrok SN z 18 listopada 2004 r., I CK 219/04 - Lex nr 146356). Śmierć bliskiego członka rodziny jest bardzo ciężkim, tragicznym wydarzeniem powodującym trudny do opisanego ból i cierpienie. W orzecznictwie wskazuje się, że na jej rozmiar mają wpływ dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienie moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią bliskiej osoby, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będącym skutkiem odejścia, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolność jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SN z 3.06.2011 r., (...), (...)).

Ważną kwestią jaką sąd miał na uwadze to odległość czasowa pomiędzy zdarzeniem, a przyznaniem zadośćuczynienia. Od powyższego wypadku minął znaczny upływ czasu tj. 14 lat, a okoliczność ta powinna wpływać na wysokość zadośćuczynienia. Kazało to sądowi miarkować kwotę zadośćuczynienia w niższej wysokości niż, byłoby to oceniane gdyby zdarzenie i czas wystąpienia o zadośćuczynienie były do siebie zbliżone. Bieg czasu powoduje stopniowe osłabienie poczucia krzywdy i Sąd orzekając o zadośćuczynieniu uwzględniał stan istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Pogląd ten został wyrażony w wyroku SA w Łodzi z 13.10.2015 r., I ACA 456/15: w ten sposób, że „, do wypadku, w którym zginął W.B. doszło 18 lat temu i oczywistym jest, że upływ tak długiego czasu osłabił poczucie krzywdy i żalu po jego śmierci u osób najbliższych. Przyjmuje się, że czynnik czasu może mieć wpływ na wysokość zadośćuczynienia, jeśli jest ono dochodzone po upływie znacznego okresu czasu od naruszenia dóbr osobistych”.

Niewątpliwie strata dziecka jest wielką tragedią. Każda osoba inaczej przeżywa śmierć bliskiej osoby, jedna jest bardziej odporna, a inna mniej i potrzebuje wsparcia psychologicznego. W ocenie Sądu okoliczności tego typu czy ktoś korzysta z pomocy psychologa czy też nie, wcale nie zmienia charakteru przeżyć jakie związane są ze śmiercią.

Przy istnieniu pomiędzy rodzicami, a dzieckiem niewątpliwie dużego związku emocjonalnego, to jednak więź intelektualna z racji deficytów jakie były u zmarłej P. F. nie występowała. Była ona osobą niepełnosprawną z porażeniem mózgowym, chorująca na epilepsję, nie potrafiącą mówić ani czytać, a więc nie można było nawiązać z nią więzi intelektualnej. Dawało to podstawę do zasądzenia zadośćuczynienia, nie w tak wysokich kwotach jak przy zasądzeniu zadośćuczynień w sytuacji zerwania więzi pomiędzy rodzicami, a małym dzieckiem.

Sąd ocenił, że właściwa kwota zadośćuczynienia w tej konkretnie sprawie powinna wynosić po 50 000,00 zł dla każdego z rodziców. Skoro w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła kwoty po 11 000,00 zł, to zasądzono po 39 000,00 zł na rzecz A. P. (1) i D. F.

Wskazane wyżej kwoty nie stanowią sumy wygórowanej i pozostają we właściwym związku z rozmiarem cierpień, jakich wskutek objętego pozwem zdarzenia doznali powodowie, stanowiąc należytą za nie rekompensatę finansową. Zadośćuczynienie, musi pozostawać w granicach przystających do rozmiarów doznanej krzywdy, a przy tym powinno odpowiadać aktualnym warunkom ekonomicznym i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Zadośćuczynienie ukształtowane na wskazanym poziomie spełniać będzie, w ocenie sądu, swą kompensacyjną funkcję, stanowiąc należytą rekompensatę za doznaną przez powodów krzywdę.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie poniósł. Odsetki od zasądzonych kwot zostały zasądzone od dnia 25.06.2017 r. gdyż takie rozstrzygnięcie znajduje uzasadnienie w treści przepisów art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Skoro zgłoszenie roszczenia nastąpiło 25.05.2017 r. to po upływie 30 dni roszczenie powinno zostać spełnione, a więc 25.06.2017 r. było wymagalne.

O kosztach procesu w punkcie III wyroku rozstrzygnięto na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. rozdzielając je stosowanie do wyniku postępowania. Powódka wygrała sprawę w 66 %, natomiast strona pozwana w 34%. Oznacza to, iż powódce z tytułu kosztów procesu należał się zwrot kwoty 5 533,44 zł (8 384,00 zł x 66 %), a stronie pozwanej kwoty 1 836,00 zł (5 400,00 zł x 34 %). Po ich rozliczeniu, z tytułu kosztów procesu pozwana powinna zapłacić na rzecz powódki kwotę 3 697,44 zł (5 533,44 zł – 1 836,00 zł).

O kosztach procesu w punkcie VI wyroku rozstrzygnięto na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. rozdzielając je stosowanie do wyniku postępowania. Powód wygrał sprawę w 66 %, natomiast strona pozwana w 34%. Oznacza to, iż powodowi z tytułu kosztów procesu należał się zwrot kwoty 5 533,44 zł (8 384,00 zł x 66 %), a stronie pozwanej kwoty 1 836,00 zł (5 400,00 zł x 34 %). Po ich rozliczeniu, z tytułu kosztów procesu pozwana powinna zapłacić na rzecz powoda kwotę 3 697,44 zł (5 533,44 zł – 1 836,00 zł).